

[Carlsen-Skiødt.]

sante Forhandling om vor Sukkerroeavl og Sukkerindustri. Naar man har levet med i det sidste halve Hundrede Aar i de Dele af Landet, hvor Sukkerroeavl og Sukkerindustrien har virket, ser man vistnok noget anderledes paa hele den Virksomhed, end man gør i de Egne, hvor den er ukendt. Det er ogsaa ret betegnende, at den Modstand, der har været i disse Dage fra Venstres Side, er fremkommet fra Talere, hvoraf ingen repræsenterer Egne, hvor Sukkerroeavl findes. Jeg vilde mene, at det vilde være vanskeligt at faa Repræsentanter i Folketinget for sudderroedyrkende Egne til aabenlyst at gaa imod denne store Virksomhed.

Jeg tænker i dette Tilfælde paa Odense Amt, som jeg kender bedst. Baade paa Nordfyn, Midtfyn og Vestfyn er Sukkerroeavl en Virksomhed, som i de sidste halvhundrede Aar er gaaet ind i Landbruget og i Landarbejdernes Beskæftigelse som et nødvendigt Led for deres Tilværelse. Fabrikkerne i Odense og Assens beskæftiger en betydelig Mængde Arbejdere udover dem, der om Sommeren er beskæftiget paa Markerne, bl. a. tekniske Funktionærer. Hvis denne Virksomhed gik i Staa, vilde det skabe Arbejdsløshed for Tusinder af Mennesker blot for dette Amts Vedkommende, og det vilde blive en Arbejdsløshedshær, hvortil der ikke kunde skaffes Arbejde i Øjeblikket ad andre Veje.

Den store Fabrik i Assens aftager ogsaa en betydelig Del Sukkerroer fra Sønderjylland; det synes jeg ogsaa, man skulde huske paa i denne Forbindelse. Det sønderjydske Landbrug har haft sine økonomiske Vanskeligheder, ikke mindst i de sidste Aar. Det har faaet en økonomisk Hjælp derved, at det har kunnet lade sine Roer sejle til Assens, hvorved det har opnaaet højere Udbytte, end det ellers kunde have ved Kornavl eller paa anden Vis.

Det er i det hele taget efter min Opfattelse uhyre betænkeligt at lade denne store Virksomhed gaa i Staa. Alene Arbejdslønningerne andrager i Øjeblikket 15 Mill. Kr.

Der er gentagne Gange blevet anført, at det er til Danmarks bedste Jord, Fyn, Sjælland og Lolland-Falster, at der skulde ydes Støtte. Jeg vil gerne i denne Forbindelse gøre opmærksom paa — det er et Moment, som ikke har været fremme før —, at selvfølgelig er det rigtigt, at denne Jord i Kvalitet er bedre end den vestjydske Jord, men saa brødføder den ogsaa et betydelig større Antal Mennesker, Befolkningstæthe-

den er betydelig større i disse Egne end i andre Egne i vort Land.

Det gælder ikke blot paa Sukkerindustriens Omraade, men det gælder enhver stor Virksomhed i vort Land, at i det Øjeblik den staar i Fare for at gaa i Stykker og dermed kaste et stort Antal Arbejdere af alle Klasser ud i den store Arbejdsløshed, vi har i Øjeblikket, er det Regeringens og Lovgivningens Pligt at sørge for i den Udstrækning, der er Mulighed for det, at opretholde den.

Det er jo ikke Meningen, og det er ogsaa blevet sagt under disse Forhandlinger, at Understøttelsen skal være varig. Det vil være her som i alle de andre Tilfælde, hvor Staten er traadt hjælpende til ved andre Virksomheder. Det har ogsaa været nævnt tidligere, og jeg skal ikke gentage det. Man har prøvet at hjælpe dem ud over den vanskelige Krisetid og ind i et roligt og fast Leje igen, og jeg synes, det vilde være ganske uforsvarligt, om man ikke ogsaa gjorde det i dette Tilfælde.

Det er blevet sagt af Venstre, at en saadan Hjælp vilde være i Strid med de Principper, som Venstre har drevet sin Politik efter, og det ærede Medlem Hr. Pinstrup brugte det Udtryk, at det vilde være i Strid med det Frihandelsideal, som Venstre altid har hævdedet. Jeg skal ikke sige meget om Principperne, de interesserer mig ikke ret meget, særlig naar det er gamle Principper, selve Sagen interesserer mig meget mere. Jeg skal blot sige om Principperne, at det er med Principper, som det er med Oldsager paa et Museum, der var en Gang, de var gode, men hvis man tænker paa at bruge dem i Nutiden under de ændrede Forhold, vil man hurtigt opdage, at de ikke duer mere.

Dette Spørgsmaal med at holde vor Sukkeravl og Sukkerindustri i Virksomhed angaar fire Parter i vort Folk.

Det angaar først Aktionærerne og Fabrikkerne. Det er blevet sagt, at det skulde man nu ikke tage sig saa nær. Jeg vil blot dertil sige, at det er dog ogsaa en Slags Statsborgere, som har Krav paa at være lige-stillede med alle de andre Statsborgere.

Men selv om man vil mene, at Aktionærerne og Fabrikkerne maaske kunde klare sig endda, vil Vanskelighederne blive meget større, naar vi kommer til Landmændene. Der er af den sidste ærede Taler blevet peget paa, at man snart kunde vente, at Priserne i en Virksomhed, som i Øjeblikket i høj Grad bærer Landmændenes Arbejde oppe, nemlig Svineavl, vilde komme ned paa det samme lave Niveau som Kornpriserne og adskilligt